

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS EIKEV • MAAMAR 3

ולהבין שרש טעם קישור וחיבור ושייכות ברית ותורה...

« Et pour comprendre la raison
fondamentale du lien, de l'attachement
et de la pertinence de l'alliance et de la
Torah dans la bénédiction après le repas »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/eikev/3/

1 ולהבין שרש טעם קישור וחיבור ושאיכות ברית ותורה לכהמ"ז [לברכת המזון] על ברייתך שחתמת וכו' ועל תורתך כו' בברכת הארץ שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל שלא אמר ברית ותורה כו' כי

Et pour comprendre la raison profonde du lien, de l'union et de la relation entre l'alliance et la Torah, d'une part, et la bénédiction après le repas, d'autre part — « pour Ton alliance que Tu as scellée », etc., « et pour Ta Torah », etc., dans la bénédiction de la terre —, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Quiconque n'a pas mentionné l'alliance et la Torah », etc. Car...

הנה לכאורה צריך להבין קושיי [קושיא] יותר גדולה מנ"ל [מהנ"ל] דברכת הארץ בזה"ש [בזמן הזה ש...] דאורייתא דהא כתיב וברכת על הארץ י"ל [יש לומר] דהיינו בזמן שישראל שרוים על אדמתם כו'

à première vue, une difficulté encore plus grande se pose : d'où savons-nous que la bénédiction de la terre, à l'époque actuelle, est [une obligation] imposée par la Torah ? Car il est écrit : « et tu béniras [...] pour la terre » ; on pourrait dire que cela concerne l'époque où Israël réside sur sa terre, etc.

אך הענין דהנה הארץ ניתנה לאברהם בזכות המילה כמ"ש ונתתי לך ולזרעך אחרית את ארץ מגורייך את כל ארץ כנען לאחוזת עולם כו' ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחרית לדורותם כו'.

Or, voici l'explication : la terre fut donnée à Avraham en mérite de la circoncision, comme il est écrit : « Je te donnerai, ainsi qu'à ta descendance après toi, le pays où tu séjournes, tout le pays de Canaan, en possession perpétuelle », etc. « Quant à toi, tu garderas Mon alliance, toi et ta descendance après toi, pour leurs générations », etc.

2 וצריך להבין מה ענין ירושת הארץ לענין המילה ועוד הרי ישראל נאמנים בכריתו של אברהם אבינו והם בארץ אחרת והארץ ניתנה בידי זרים ואיה איפוא הכטחתו ית' לך ולזרעך אחרית לאחוזת עולם כו'

Il faut maintenant comprendre quel rapport l'héritage de la terre a avec la circoncision. De plus, Israël est fidèle à l'alliance d'Avraham notre père, mais se trouve dans une autre terre, tandis que la terre a été remise aux mains d'étrangers. Où est donc Sa promesse, qu'Il soit béni : « à toi et à ta descendance après toi... en possession perpétuelle », etc. ?

אך הענין שבאמת נתקיימה הבטחתו ית' במה שנתן לאברהם ירושת ארץ כנען העליונה ברוחניות והיא באמת אחוזת עולם לו ולזרעו ולכן מילה נוהג בזה"ז [בזמן הזה] וגם ברכת הארץ דאורייתא גם בזה"ז [בזמן הזה].

Mais voici l'explication : en vérité, Sa promesse, qu'Il soit béni, s'est accomplie lorsqu'Il donna à Avraham l'héritage de la terre supérieure de Canaan, dans la spiritualité ; elle est véritablement pour lui et sa descendance une possession perpétuelle. C'est pourquoi la circoncision s'applique à l'époque actuelle, et la bénédiction de la terre est elle aussi [une obligation] de la Torah, même à l'époque actuelle.

וביאור הענין הוא כי הנה כנען מלשון הכנעי [הכנעה] ושפלי [ושפלות] בחי' ביטול ומלשון תגר וסוחר כמ"ש בישע"י [בישעיה]

Voici l'explication de la chose : le nom « Canaan » (Kena'an) vient du terme hakhna'a, soumission, et de l'idée d'abaissement, le niveau de l'annulation de soi (bitoul) ; il signifie aussi « commerçant » ou « marchand », comme il est écrit dans Isaïe

(ס"י כ"ג ח') אשר סוחריה כנעניה נכבדי ארץ ובהושע (ס"י י"ב ח') כנען בידו מאזני מרמה.

(chapitre 23, [verset] 8) : « dont les marchands, les commerçants [kin'aneha], sont les notables de la terre » ; et dans Osée (chapitre 12, [verset] 8) : « Un marchand [kena'an], il tient dans sa main des balances trompeuses. »

והנה תגר הקונה איזה מקח מן המוכר הוא ע"י ב' דברים הא' שעושה משיכה והגבהה מרשות חבירו לתוך רשות עצמו והב' שנותן כסף מידו ליד חבירו.

Or, un marchand qui acquiert une marchandise auprès du vendeur le fait par deux moyens : premièrement, il la tire et la soulève hors du domaine de son prochain pour la faire entrer dans son propre domaine ; deuxièmement, il remet de l'argent de sa main dans celle de son prochain.

וכך הנה כתיב קונה הכל (עמ"ש מזה בד"ה מי יתנך כאח לי גבי אמצאך בחוץ ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער העמידה פ"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] כי ע"י קונה שהוא מזלא עילאה כו' ע"ש) והוא ג"כ עדי"ז כי

De même, il est écrit : « Celui qui acquiert tout » (voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Que tu sois pour moi comme un frère », à propos des mots « Je te trouverais dehors » ; voir aussi Pri Etz Chaim, Sha'ar HaAmidah, chapitre 14 : par « Celui qui acquiert », qui est le mazal supérieur (mazla ila'a), etc. ; voir là-bas). Il en va également ainsi. Car

הנה עצמותו ית' רם ונשא מגד עלמין רבבות מדרגות לאין קץ ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ומסוכ"ע כו' ואין ערוך כו' ואפי' [ואפילו] צמצום הראשון ירידה גדולה היא אצלו ומילין דהדיוטא כו'

Son essence, qu'Il soit béni, est élevée et sublime, au-delà des mondes, par des myriades de degrés sans fin, au-dessus de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), etc. Il n'y a aucune comparaison possible, etc. Même le premier tsimtsoum (contraction) constitue pour Lui une grande descente; ce sont «les paroles d'un homme du commun», etc.

ובסקירה א' צופה ומביט עד סוף כל הדורות וכמ', ש בזהר במחשבה אחת ברא את העולם ובמשנה והלא במאמר א' כו'.

Et d'un seul regard, Il voit et considère jusqu'à la fin de toutes les générations, comme le dit le Zohar: «Par une seule pensée, Il créa le monde»; et comme le demande la Michna: «Mais n'aurait-il pas pu [le créer] par une seule parole?», etc.

3 ולהיות נמשך ממנו סדר ההשתלשלות הנה כשעלה ברצונו הי' [היה] כי חפץ חסד ואח"כ תלוי במעשה התחתונים דבאתעדל"ת [דבאתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] אם ישים אליו לבו כו'

Et pour que l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) émane de Lui, lorsque cela s'éleva dans Sa volonté, ce fut «car Il désire la bonté»; mais ensuite, cela dépend des actes des êtres inférieurs, car par un éveil d'en bas [vient] un éveil d'en haut: «S'il dirige son cœur vers Lui», etc.,

אליך ה' נפשי אשא והיינו ע"י שיתכונן כי נשמה שנתת בי טהורה היא ואתה עתיד ליטלה ממני כו' «Vers Toi, Havaya, j'élève mon âme.» C'est-à-dire par sa méditation sur le fait que «l'âme que Tu as placée en moi est pure» et que «Tu la reprendras un jour», etc.

ולכן גם מעתה יחזירנה אליו ית' גם קודם זמנה שמאוס בחייו ממש להעלות נפשו למקור חוצבה להיות צרורה בצרור החיים את ה' ממש (ועמ"ש מזה בד"ה להבין פי' ענין י"ג מדות ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] ס"פ מ"א)

C'est pourquoi, dès à présent, il la Lui rendra, béni soit-Il, même avant son heure, car il méprise véritablement sa vie, [désirant] élever son âme vers la source d'où elle a été taillée, afin qu'elle soit «liée dans le faisceau de la vie auprès de Havaya», littéralement. (Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Pour comprendre le sens des Treize Attributs»; voyez également Sefer Shel Beinonim, fin du chapitre 41.)

שהיא בחי' העלאה מלמטה טורי דפרודא להעלותה ליחודו ית' והי' [והרי זה] כמשל משיכת והגבהת הקנין הנקנה כו' (ועמ"ש בד"ה המגביהי לשבת וזהו ענין משכני אחריו נרוצה כו')

C'est là le niveau d'une élévation d'en bas, [depuis] « les montagnes de la séparation », pour l'élever vers Son unité, béni soit-Il. Cela ressemble à l'analogie de l'attraction et de l'élévation de l'objet acquis, etc. (Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Qui est élevée pour siéger » ; et tel est le sens de « Attire-moi, nous courrons à ta suite », etc.)

ובאתעדל"ת [ובאתערותא דלתתא] רוח אייתי רוח וממשיך רוח אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] בחי' כסף שהיא בחי' אהבה רבה הבאה מלמעלה אהבתי אתכם אמר ה' כו'

Et par l'éveil d'en bas, « l'esprit suscite l'esprit » et attire l'esprit d'en haut : le niveau du kesef (argent), qui est le niveau du grand amour (ahava rabba) venant d'en haut : « Je vous ai aimés, dit Havaya », etc.

וכנודע שיש ב' בחי' אהבה דחילו ורחימו רחימו ודחילו הא' היא אהבה שלמטה מן השכל המתבונן כו'

Comme on le sait, il existe deux niveaux d'amour : « crainte et amour » [et] « amour et crainte ». Le premier est un amour inférieur à l'intellect méditatif, etc.,

ולכן היא בגבול וקצבה לפי ערך השכל והב' היא בחי' אהבה רבה בלי גבול בחי' מאד וכמ"ש כל זה בק"ש [בקריאת שמע] ואהבת את ה' אלקיך בכל נפשך שהיא בחי' אהבה זוטא אליך ה' נפשי אשא כו'

et il est donc limité et mesuré selon la capacité de l'intellect. Le second est le niveau du grand amour, sans limite, celui du meod (« à l'extrême »). Tout cela apparaît dans le Chema : « Tu aimeras Havaya ton D.ieu... de toute ton âme », ce qui est le niveau de l'amour moindre (ahava zouta) : « Vers Toi, Havaya, j'élève mon âme », etc. ;

ובכל מאודך היא בחי' אהבה עליונה בלי גבול בחי' מאד והן ענין בחי' מ"ן [מיינן נוקבין] ומ"ד [ומיינן דוכרין] כו' [ונק' אהבה רבה זו בשם כסף ע"ד מ"ש נכסף נכספתה לבית אביך]

et « de toute ta force » (meodekha) est le niveau de l'amour supérieur, sans limite, celui du meod. Tels sont les niveaux des mayin noukvin (eaux féminines) et des mayin doukhrin (eaux masculines), etc. [Et ce grand amour est appelé kesef (argent), comme dans ce qui est écrit : « Tu as ardemment désiré (nikhsaf nikhsafeta) la maison de ton père. »]

וזהו ענין גביע הכסף דיוסף צדיק עליון וזהו ענין ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר שהם תי' עלמין
דכסופין

Et tel est le sens de la coupe d'argent de Yossef, le tsadik suprême. Tel est aussi le sens des « quatre cents sicles d'argent, passant chez le marchand », qui sont les quatre cents mondes de désir,

דהיינו ענג העליון הנמשכים מבחי' עובר לסוחר מעצמות אור א"ס שלמעלה גם מבחי' המקיפים כמ"ש
בד"ה וישלח יעקב ועמ"ש מזה סד"ה זה יתנו כל העובר על הפקודים.

c'est-à-dire le plaisir suprême ; ils sont attirés du niveau de « passant chez le marchand », de l'essence de la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui est plus élevée encore que le niveau des lumières enveloppantes, comme il est expliqué dans le discours commençant par « Et Yaakov envoya » ; voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par « Voici ce qu'ils donneront, tous ceux qui passent parmi les recensés ».

4 ועמ"ש עוד מענין ארץ כנען לשון סוחר בד"ה וישב יעקב] וזהו ארץ זבת חלב ודבש חלב היא בחי'
הגדלת המדות כמו החלב שמגדל איברי הולד וכך

Et voyez aussi ce qui est écrit plus loin au sujet du pays de Canaan, dont le nom signifie « marchand », dans le discours qui commence par « Et Yaakov s'établit ». C'est là le sens de « un pays ruisselant de lait et de miel ». Le lait correspond au niveau de la croissance des attributs émotionnels (midot), comme le lait qui fait grandir les membres du nourrisson. De même,

הנה האהבה רבה מגדלת המדות שאף שמתחלה היתה גי' הארת המוחין במדות עכ"ז [עם כל זה] היו
בבחי' קטנות וע"י אהבה עליונה זו נגדלים בתוספת וריבוי ודבש היא מתיקות ותענוג

le grand amour fait croître les midot. Car, bien qu'au début l'intellect (mo'hin) brillât lui aussi dans les midot, celles-ci se trouvaient néanmoins dans un état de petitesse ; grâce à cet amour supérieur, elles grandissent, avec un ajout et une multiplication. Et le miel représente la douceur et le plaisir (taanug),

שהיא בחינת אהבה בתענוגים וכמ"ש אז תתענג על הוי' כו' וזהו ארץ טוב ורחבה פי' שרחבה לקבל
בתוכה בחינת א"ס וכמ"ש רחבה מצותך מאד בלי גבול כו'.

qui sont le niveau de « l'amour dans les délices », comme il est écrit : « Alors tu trouveras tes délices en Havaya », etc. C'est là le sens de « un bon et vaste pays » : il est assez vaste pour recevoir en lui le niveau de l'Infini (Ein Sof), comme il est écrit : « Ton commandement est infiniment vaste », sans limite, etc.

5 והנה המשכת אהבה רבה זו למטה היא בחינת מצות מילה ופריעה התגלות העטרה בחינ' [בחינת / בחינה] יו"ד.

Or, le fait d'attirer ici-bas ce grand amour correspond au niveau de la mitsva de la circoncision et de la peri'a, le dévoilement de la couronne (atara), au niveau du yod.

וע' בזהר פ' פנחס דרט"ו ע"ב ועיי' באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה אין ישראל נגאלין אלא בצדקה. משא"כ ערלה היא בחי' יניקת ואחיות החיצונים כו'.

Voyez le Zohar, parachat Pin'has, folio 215b ; voyez également Igueret HaKodech, dans la [lettre] qui commence par « Israël ne sera délivré que par la charité ». En revanche, le prépuce (orla) correspond au niveau où les forces extérieures tirent leur subsistance et prennent appui, etc.

ובחי' זו להיות בכח כל נפש מישראל ניתנה לאברהם לאחוזת עולם כו' וזוהי ארץ כנען ברוחניות תחלה בחי' הכנעה וביטול ומס"נ [ומסירות נפש] ועיי' נעשה קנין כדרך התגר כנ"ל

Et ce niveau — qu'il soit à la portée de chaque âme d'Israël — fut donné à Avraham comme « possession éternelle », etc. Telle est la terre de Canaan dans sa dimension spirituelle : d'abord, le niveau de soumission, d'annulation de soi (bitoul) et de sacrifice de soi (messirout néfesh) ; grâce à cela, une acquisition s'effectue, à la manière du marchand, comme indiqué plus haut.

ולכן מצות מילה נוהגת בזה"ז [בזמן הזה] וכן ברכת הארץ דאורייתא דהארץ ברוחניות ניתנה לאחוזת עולם כו'.

C'est pourquoi la mitsva de la circoncision s'applique à notre époque, et de même, la bénédiction sur la terre constitue une obligation de la Torah, car la terre spirituelle fut donnée comme « possession éternelle », etc.

6 ב אך להבין טעם הזכרת ברית ותורה בברכת הארץ הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל שלא אמר אמת ואמונה ערבית לא יצא י"ח [ידי חובתו] והנה באמת ואמונה אומרים תחלה כל זאת לשון נוק' [נוקבא] ואח"כ וקיים עלינו לשון דכר

2. Mais pour comprendre la raison de la mention de l'alliance et de la Torah dans la bénédiction de la terre, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Celui qui n'a pas récité "Vrai et fidèle" le soir ne s'est pas acquitté de son obligation. » Or, dans « Vrai et fidèle », nous disons d'abord « tout cela » (kol zos), au féminin (Noukva), puis « et cela est établi sur nous » (vekayam aleinu), au masculin.

אך הענין דכתיב הנני ממטיר לכם לחם מן השמים וכתיב להוציא לחם מן הארץ ב' מיני לחמים והוא מ"ש חכמות בחוץ תרונה ב' מיני חכמות בחינת ח"ע [חכמה עילאה] חכים ולא בחכמה ידיעה וכו' ובחי' ח"ת [חכמה תתאה] מל'

Mais voici l'explication. Il est écrit : « Voici, Je ferai pleuvoir pour vous du pain depuis le ciel », et il est écrit : « pour faire sortir le pain de la terre » : deux sortes de pain. C'est ce qui est écrit : « Les sagesse clament au-dehors » : deux sortes de sagesse, le niveau de la 'Hokhma supérieure (Chochmah Ila'ah), « Il est sage, mais non d'une sagesse connaissable », etc., et le niveau de la 'Hokhma inférieure (Chochmah Tata'ah), Mal'hout,

כי מלכותו בכל משלה וכולם בחכמה עשית כתיב כו' שבחי' ח"ע [חכמה עילאה] היא בחי' ביטול בעצם דכולא קמיה כלא כו' ובחי' ח"ת [חכמה תתאה] היא ביטול היש כו'

car il est écrit : « Sa royauté domine sur tout », et « Tu as fait toutes choses avec sagesse », etc. Le niveau de la 'Hokhma supérieure est celui de l'annulation de soi essentielle (bitoul béétsem), car « tout est devant Lui comme rien », etc. ; le niveau de la 'Hokhma inférieure est l'annulation du yesh (existence séparée), etc.

וזהו ענין ברכה והודאה ברכה היא בחי' המשכה בגילוי מלמעלה למטה כי ברכה היא מלשון בריכה המברך את הגפן כו'

Et tel est le sens de la bénédiction (berachah) et de la reconnaissance (hoda'ah). La bénédiction est le niveau d'un influx révélé, d'en haut vers le bas, car le mot berachah est apparenté à berichah, comme dans « celui qui couche la vigne par marcottage » (mavrich), etc.

והודאה היא בחי' ביטול היש שמודה איך דכולא קמיה כו' אף שאינו אלא קמיה ולא נגלה למט' [למטה] כו'

Et la reconnaissance est le niveau de l'annulation du yesh : on reconnaît que « tout est devant Lui », etc., bien que cela ne soit vrai que « devant Lui » et ne soit pas révélé en bas, etc.

וכמו מודים חכמים לר"מ [לרבי מאיר] שהאמת אתו אף כאן מודים אנחנו שהאמת אתו דקמיה כולא כלא כו' אלא שאין זה מן הנגלות לנו ולבנינו כו'

C'est comme lorsque « les Sages reconnaissent (modim) que Rabbi Meïr a raison » ; de même ici, nous reconnaissons (modim anachnu) qu'Il a raison, car devant Lui tout est comme rien, etc. Seulement, cela ne fait pas partie des « choses révélées [qui appartiennent] à nous et à nos enfants », etc.

וזהו ענין אמת ואמונה שהוא ג"כ ענין ברכה והודאה כי אמת מקרוב שנראה בעין השכל ואמונה ברחוק שמאמין שכך הוא האמת.

Et tel est le sens de « Vrai et fidèle » (emes ve'emunah), qui correspond également à la bénédiction et à la reconnaissance : la vérité vient de près, elle est ce que l'œil de l'intellect perçoit ; la foi vient de loin, car on croit que telle est la vérité.

7 ועמ"ש מענין אמת ואמונה בביאור ע"פ וידעת היום. וזהו ג"כ ההפרש בין ב' הלחמים כי לחם מן השמים נאמר על המן ששרשו ממקור ח"ע [חכמה עילאה]

Et voyez ce qui est écrit au sujet de «vérité et foi» dans l'explication du verset «Et tu sauras aujourd'hui». Telle est aussi la différence entre les deux pains : l'expression «pain du ciel» désigne la manne, dont la racine se trouve dans la source de la 'Hokhma supérieure,

דכתיב וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן וכתוב ועינו כעין הבדולח דהיינו בחי' טלא דבדולח מקור החכמה סתימאה וכמ"ש בזהר מזונא דחכימא פי' שהוא מזון להיות התהוות ח"ע [חכמה עילאה]

comme il est écrit : «Lorsque la rosée descendait sur le camp, la nuit, la manne descendait», et il est écrit : «Son apparence était comme l'apparence du cristal (bedola'h)» ; c'est-à-dire le niveau de la «rosée de cristal» (tala dibedol'ha), la source de la 'Hokhma cachée. Et comme le dit le Zohar : «la nourriture du sage» ; autrement dit, c'est une nourriture qui donne naissance à la 'Hokhma supérieure.

ולכן כתיב לקטו דבר יום ביומו שהוא נמשך מלמעלה מן הזמן ומקור התהוות הזמן נמשך מאתו

C'est pourquoi il est écrit : «Qu'ils en recueillent chaque jour la quantité nécessaire pour la journée», car elle est attirée d'au-dessus du temps, et la source d'où le temps vient à l'existence est attirée d'elle.

ולכן היה ג"כ נבלע באברים ולא היה בו פסולת כלל ולא היו צריכים לנקבים כלל וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שמה שנאמר ויתד תהיה לך כו' היינו בדברים שתגרי אוה"ע [אומות העולם] מוכרים להם

C'est pourquoi elle était aussi entièrement absorbée par les membres, sans produire aucun déchet, et ils n'avaient nul besoin des orifices du corps ; ainsi que l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : ce qui est dit, «Et tu auras un piquet», etc., concerne les aliments que les marchands des nations du monde leur vendaient.

והיינו לפי ששרש הבירורים הוא מבחי' ואלה המלכים שנפלו בשבירה מבחי' תהו כו' משא"כ שרש המן למעלה מבחי' תהו לא היה בו פסולת כלל.

Cela s'explique par le fait que la racine des raffinements (beirourim) se trouve dans le niveau de « Et voici les rois », qui sont tombés lors du brisement, depuis le niveau de Tohou, etc. ; tandis que la racine de la manne est au-dessus du niveau de Tohou : elle ne produisait donc aucun déchet.

8 והנה לכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מן ירד בזכות משה כי שרש משה הוא ג"כ מבחי' זו מקור החכמה בחי' ביטול בעצם כמ"ש ונחנו מה

Or, c'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit que la manne descendit grâce au mérite de Moché : car la racine de Moché provient elle aussi de ce niveau, la source de 'Hokhma, le niveau de l'annulation de soi essentielle (bitoul), comme il est écrit : « Et que sommes-nous ? »

וזהו אשר לא ידעון אבותיך הם בחי' ההשתלשלות משא"כ משה היה למעלה מן ההשתלשלות וכמ"ש ושמי הויה לא נודעתי להם כו'

Et voici le sens de « que tes pères n'avaient pas connue » : ceux-ci relèvent de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), tandis que Moché se tenait au-dessus de cet enchaînement ; comme il est écrit : « Mais par Mon Nom Havaya, Je ne Me suis pas fait connaître à eux », etc.

ולכן היה משה כבד פה וכבד לשון כי חכמה עליונה זו היא נעלמה מעין כל חי וא"א לבא בגילוי בהשתלשלות כלל

C'est pourquoi Moché avait « la bouche lourde et la langue lourde », car cette 'Hokhma supérieure « est cachée aux yeux de tout vivant », et il lui est impossible de se révéler dans l'enchaînement descendant.

ולכן ג"כ מיאן משה בשליחות ה' ואמר מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל כו'

C'est pourquoi également Moché refusa la mission de D.ieu et dit : « Qui suis-je pour aller auprès de Pharaon et pour faire sortir les enfants d'Israël ? », etc.

ואף שאמר לו ה' בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה שהיא קבלת התורה עכ"ז [עם כל זה] אמר אח"כ בי אדוני כו'

Et bien que D.ieu lui ait dit : « Lorsque tu auras fait sortir le peuple d'Égypte, vous servirez D.ieu sur cette montagne », ce qui désigne la réception de la Torah, il dit néanmoins par la suite : « Je T'en prie, mon Seigneur », etc.,

כי כבד פה וכבד לשון אנכי והיינו לפי שמע לת משה היה למעלה מבחי התורה דאורייתא מחכמה נפקת כו'

« car j'ai la bouche lourde et la langue lourde ». Cela tient au fait que le niveau de Moché était supérieur à celui de la Torah, car « la Torah émane de 'Hokhma », etc.

ובמשה כתיב כי מן המים משיתיהו דהיינו בחי ים החכמה עליונה וכל התורה אינה אלא כד מן הים ותמלא כד"ה כו'

Et au sujet de Moché, il est écrit : « car je l'ai tiré de l'eau » : il s'agit du niveau de la mer de la 'Hokhma supérieure ; toute la Torah n'est qu'une cruche prise dans la mer, « et elle remplit sa cruche », etc.

וזהו שהשיב לו הקב"ה מי שם פה לאדם פ"י שמצד ההשתלשלות לא היה צריך להיות פה לאדם בחי שם מ"ה [שם מ"ה] ביטול בעצם וא"א לבא לידי גילוי כלל

Et voici ce que le Saint béni soit-Il lui répondit : « Qui a placé une bouche à l'homme (adam) ? » Cela signifie que, du point de vue de l'enchaînement descendant, l'« homme » n'aurait pas dû avoir de bouche : il représente le niveau du Nom Mah, l'annulation de soi essentielle, qui ne peut absolument pas se révéler.

אבל אנכי אהיה עם פ"י שער ידי גילוי אנכי במעמד הר סיני וירד הוי' כו' אנכי הוי' כו'

Mais « Je (Anochi) serai avec ta bouche » : c'est-à-dire que, par la révélation de « Je » (Anochi) lors du rassemblement au mont Sinai, « Havaya descendit », etc., « Je suis Havaya », etc.,

יכול להיות פה וגילוי לאדם שם מ"ה [שם מ"ה] וע"ד ודברי אשר שמתו בפ"י ודברי ממש והיו הדברים האלה אשר אנכי כו' דבר ה' זו הלכה כו'.

il peut y avoir une bouche et une révélation pour « l'homme », le Nom Mah. Cela rejoint : « Et Mes paroles que J'ai mises dans ta bouche », Mes paroles au sens propre ; « Et ces paroles que Je (Anochi)... », etc. ; « “la parole de Havaya” : c'est la halakha », etc.

9 וזהו משה תיקן להם לישראל ברכת הזן בשעה שירד המן לישראל דהנה עצמותו ית' רם ונשא למעלה מעלה עד אין קץ גם מבחי טלא דכדולחא מקור החכמה בחי המן לחם מן השמים כו'

Et voici [le sens de] « Moïse institua pour Israël la bénédiction “Qui nourrit”, au moment où la manne descendit pour Israël. » Car Son essence, béni soit-Il, est élevée et sublime, toujours plus haut, à l'infini, même au-dessus du niveau de la « rosée de cristal », source de 'Hokhma, le niveau de la manne, « le pain du ciel », etc.

וזהו ענין הברכה שתיקן ברוך שיהיה ברוך ונמשך להיות בחי' הוי' יו"ד תחלה כו' ולכן כל ברכה ראשונה מדברת בלשון נסתר הזן את העולם נותן לחם כו'

Et voici le sens de la bénédiction qu'il institua : « Béni » — qu'[II] soit béni et que soit attiré le niveau de Havaya, d'abord le youd, etc. C'est pourquoi toute la première bénédiction s'exprime à la troisième personne, sous la forme cachée : « Qui nourrit le monde », « Qui donne le pain », etc.,

ולא אתיידע מי לפי ששרש המן הוא למעלה מההשתלשלות והמשכת ברכה זו היא להיות התהוות בחי' המן שהוא ע"י ישראל כי ישראל עלו במחשבה כו'.

et « on ne sait pas qui », car la racine de la manne se trouve au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). L'attraction de cette bénédiction a pour objet de faire advenir le niveau de la manne, ce qui se fait par Israël, car « Israël s'éleva dans la pensée [de D.ieu] », etc.

10 וברכה שניה ברכת הארץ הוא ענין לחם מן הארץ בחי' ח"ת [חכמה תתאה] וביטול היש וכענין וצבא השמים לך משתחיים כו' ולכך פותחת בהודאה נודה לך כו'

Et la deuxième bénédiction, celle de la terre, concerne le « pain de la terre », le niveau de la 'Hokhma inférieure (Hokhma Tata'a) et l'annulation du yéch (l'existence séparée), comme dans « et l'armée des cieux se prosterne devant Toi », etc. C'est pourquoi elle s'ouvre par une reconnaissance : « Nous Te reconnaissons », etc.,

ומדברת בלשון נוכח שהנחלת כו' ומסיימת בברוך כי המשכת בחי' ביטול היש היא מבחי' ביטול בעצם יחוי"ע [יחודא עילאה] וזהו ענין הברכה בברכת הארץ

et elle s'adresse directement à Lui : « que Tu as donnée en héritage », etc., et s'achève par « Béni » ; car la transmission du niveau d'annulation du yéch provient du niveau de l'annulation essentielle de soi (bitoul béétsem), l'unité supérieure (yi'houda ila'a). Tel est le sens de la bénédiction dans la bénédiction de la terre.

והיינו ג"כ ע"י ישראל כנ"ל וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] שכל שלא אמר ברית ותורה כו' שהמשכת יחוי"ת [יחודא תתאה] בחי' מלי' הוא ע"י ז"א ומדות דאצילות הנק' ברית ותורה כי

Cela aussi se fait par l'intermédiaire d'Israël, comme mentionné plus haut. Tel est le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Quiconque n'a pas dit l'alliance et la Torah », etc. En effet, la transmission de l'unité inférieure (yi'houda tata'a), le niveau de Mal'hout, se fait par Zeir Anpin et les attributs émotionnels (midot) d'Atsilout, qui sont appelés « alliance » et « Torah ». Car

הנה המדות דאצילות לך הוי' הגדולה בבחי' לך בחי' ביטול עי"ז נמשך גם למטה בבחי' מלי' ביטול היש

les attributs émotionnels d'Atsilout — « À Toi, Havaya, la grandeur » — sont du niveau de « À Toi », le niveau de l'annulation de soi (bitoul) ; par leur intermédiaire, l'annulation du yéch est également transmise en bas, au niveau de Mal'hout.

ולכן כל שלא אמר לא יצא י"ח [ידי חובתו] כי לולא ברית ותורה לא היה נמשך להיות בחי' לחם מן הארץ בחי' ביטול היש:

C'est pourquoi celui qui ne les a pas dits ne s'est pas acquitté de son obligation : car, sans l'alliance et la Torah, [le flux] n'aurait pas été transmis jusqu'au niveau du « pain de la terre », le niveau de l'annulation du yéch.

11 ג אך להבין בריתך שחתמת בבשרנו וכן תורתך שלמדנו דמשמע שיש ב' בחי' ברית ותורה והוא ע"פ מאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] בפרק אין מעמידין (דכ"ז) המל' ימול.

3. Mais, pour comprendre «Votre alliance que Vous avez scellée dans notre chair», ainsi que «Votre Torah que Vous nous avez enseignée», ce qui implique qu'il existe deux niveaux d'alliance et de Torah, il faut s'appuyer sur l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie, dans le chapitre Ein Ma'amidin (folio 27) : «Himol yimol» [«il sera certainement circoncis»] :

מי שהוא מהול ימול אחרים ואף על פי כן אשה כשרה למול דאשה כמאן דמהילא דמיא ולכאורה לא שייך כלל מילה באשה ועיין במ"א סס"י [סוף סימן] קפ"ז

celui qui est circoncis circoncira les autres. Et pourtant, une femme est apte à circoncire, car une femme est considérée comme circoncise. Or, à première vue, la circoncision ne s'applique nullement à une femme. Voir aussi le Magen Avraham, à la fin de la section 187.

אך הענין דהנה מלי' יחוי'ת [יחודא תתאה] נקרא בשם אשה יראת הוי' והנה כתיב כי שמש ומגן הוי' אלקים שבחי' אלקים נעשה מגן ונרתק ומקבל לגבי בחי' הוי' בחי' משפיע בחי' דכר

Mais voici l'explication. Mal'hout, l'unité inférieure (yi'houda tata'a), est appelée «femme» : «une femme qui craint Havaya». Or, il est écrit : «Car un soleil et un bouclier sont Havaya Elokim» : le niveau d'Elokim devient un bouclier et un fourreau, et reçoit par rapport au niveau de Havaya, le niveau du donateur, le niveau masculin.

והנה נודע בפ"י הו"י הוא האלקים שבח"י אלקים הגם שלגבי הו"י הוא בבח"י מקבל מ"מ חוזר ונעשה
בחינת דכר להשפיע למטה מה שקיבל כו'

Or, on sait, d'après l'explication de «Havaya est Elokim», que le niveau d'Elokim, bien qu'il soit en position de récepteur par rapport à Havaya, devient à son tour le niveau masculin, afin de transmettre en bas ce qu'il a reçu, etc.

ועד"ז יובן מ"ש בזהר בלק (דקפ"ז ע"א) גבי וכיון דשאר"י על דוכתיה על תרין כרובין הו"ה שמה ע"ש
במק"מ [במקדש מלך] וזהו בח"י המלוכה

On peut ainsi comprendre ce qui est dit dans le Zohar, Balak (folio 187a), à propos de «et, lorsqu'il repose en son lieu, sur les deux chérubins, son nom est Havaya»; voir là-bas le Mikdash Melech. Tel est le niveau de la royauté,

כי כן דרך המלך להיות מקבל וחוזר ומשפיע כו' וזהו אמת ואמונה כל זאת בח"י נוקבא לגבי מעלה
וקיים עלינו לגבי ב"ע היא בח"י דכר ומשפיע [ועמ"ש בביאור ע"פ

car telle est la manière d'un roi : recevoir, puis à son tour donner, etc. C'est là le sens de «Tout cela est vérité et fidélité» : le niveau de Noukva, le féminin, par rapport à ce qui est au-dessus ; et «cela est établi pour nous» : par rapport à Béria, Yetsira et Assiya, elle est le niveau masculin et donateur. [Voir aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset

כי אתה נרי בענין יחיד חי העולמים מלך וענין מלך יחיד כו'] וזהו ענין ב' הבריתות שבדכורא ודנוקבא
כי הנה כל השפעה היא על ידי בחינת ברית.

«Car Tu es ma lampe», au sujet de «Unique, Vie des mondes, Roi», et du sens de «Roi, Unique», etc.] Tel est le sens des deux alliances, celle du masculin et celle du féminin : car tout don s'effectue par l'intermédiaire du niveau de l'alliance.

בריתך היינו ברית שלמעלה באצילות להיות בחינת יחוו"ת [יחודא תתאה] ח"ת [חכמה תתאה] בח"י מל'
ושחתמת בבשרנו היא ברית דנוקבא

«Votre alliance» désigne l'alliance supérieure, dans Atsilout, qui fait advenir le niveau de l'unité inférieure, la 'Hokhma inférieure, le niveau de Mal'hout ; et «que Vous avez scellée dans notre chair» désigne l'alliance du féminin,

שלהיות נמשך הביטול גם למטה בבייע הוא עיי ברית דנוקבא [וע' בפרדס ערך ברית ושייך עיי שחתמת כענין מייש במי"א בענין חותם כולט וחותם שוקע]

car le fait que l'annulation de soi (bitoul) se prolonge également en bas, dans Béria, Yetsira et Assiya, s'accomplit par l'alliance du féminin. [Voir le Pardes, à l'entrée «Bris» ; le mot «scellé» s'applique à cela, comme dans ce qui est écrit ailleurs au sujet du sceau en relief et du sceau en creux.]

וכן תורתך היא בחי תורה דאצי' ושלמדתנו היא בחי התורה דבייע שהוא עיי בחי מלי כנ"ל

De même, «Ta Torah» désigne le niveau de la Torah d'Atsilout, tandis que «que Tu nous as enseignée» désigne le niveau de la Torah de Béria, Yetsira et Assiya, qui passe par le niveau de Mal'hout, comme indiqué précédemment.

והנה כל הנ"ל הוא בששת ימי המעשה כך היא המדה וסדר ההשתלשלות מלמעלה למטה שמלחם השמים

Or, tout ce qui précède concerne les six jours ouvrables : telle est la mesure et tel est l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), du haut vers le bas, à partir du «pain du ciel»,

בחי חיי [חכמה עילאה] ויחיע [ויחודא עילאה] נמשך להיות ח"ת [חכמה תתאה] ויחית [ויחודא תתאה] לחם מן הארץ כנ"ל והיינו עיי ברית ותורה מדות דאצילות יום ראשון חסד כו'.

le niveau de la 'Hokhma supérieure (Hokhma Ila'a) et de l'unité supérieure, [le flux] est attiré vers le bas pour devenir la 'Hokhma inférieure et l'unité inférieure, le «pain de la terre», comme indiqué précédemment ; cela s'accomplit par l'alliance et la Torah, les attributs émotionnels d'Atsilout : le premier jour, 'Hessed, etc.

משא"כ שבת בחי עליות העולמות כמ"ש שבת וינפש עד"מ אדם השוכת ונח ממלאכתו וחזור לעצמותו כו'

En revanche, Chabbat est le niveau de l'élévation des mondes, comme il est écrit : «Il se repose et reprit son souffle». À titre de comparaison, c'est comme une personne qui se repose et cesse son travail, puis revient à son être propre, etc.

הנה ב' הלחמים מתחברים כאחד וזהו ענין לחם משנה שבשבת וגם זהו ענין לחם הפנים דכתיב ביום השבת יערכנו כו' ונקי' לחם הפנים שכולו פנים ואין בו אחוריים כלל

[Alors,] les deux pains s'unissent en un seul. Tel est le sens du double pain (le'hem michné) de Chabbat. C'est aussi le sens du pain de proposition (le'hem hapanim, « pain de la face »), dont il est écrit : « Le jour du Chabbat, il le disposera », etc. Il est appelé le'hem hapanim parce qu'il est tout entier face et ne comporte aucun envers.

ולכן צריך לחבר ב' הלחמים דשבת אחוריהם הביתה זה לזה ופניהם לחוץ להיות כולו פנים [ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] בד"ה ואהיה אצלו אמון גבי בכתף ישאו]

C'est pourquoi les deux pains de Chabbat doivent être joints « le dos tourné vers l'intérieur », l'un contre l'autre, et la face tournée vers l'extérieur, de sorte que l'ensemble soit tout entier face. [Voir également ce qui est écrit dans le discours commençant par « J'étais auprès de Lui comme un nourrisson », à propos de « ils les porteront sur l'épaule ».]

והוא סוד ב' הלחמים הנ"ל לחם מן השמים ולחם מן הארץ שמתחברים כאחד כנ"ל שאף לפי קבלת

Et tel est le secret des deux pains mentionnés précédemment, le « pain du ciel » et le « pain de la terre », qui s'unissent en un seul, comme indiqué précédemment. Car même selon l'enseignement de la Kabbale,

האריז"ל [האריזי זכרוננו לברכה] בענין י"ב חלות [כנגד לחם הפנים] מ"מ העיקר הם ב' החלות שעליהם מברך המוציא שמניח אותם זו בצד זו להיות פניהם לחוץ כו' וד"ל [ודי למבין]:

Le Ari zal, de mémoire bénie, au sujet des douze pains [correspondant aux pains de proposition] : néanmoins, les principaux sont les deux pains sur lesquels on prononce la bénédiction « Qui fait sortir » (Hamotsi), que l'on place côte à côte, leur face tournée vers l'extérieur, etc. Cela suffit à qui comprend.

12 קיצור (א) ענין שנאמר ונתתי לך ולזרעך כו' לאחוזת עולם זהו ענין ירושת ארץ העליונה ברוחניות

Résumé. (1) Le propos de ce qui est dit : « Je te donnerai, à toi et à ta descendance... », « en possession éternelle » : cela désigne l'héritage de la terre supérieure, dans la spiritualité,

שהיא באמת לאחזת עולם ועיין בבחייה פ' תשא על פסוק וכל הארץ כו' ונחלו לעולם דפי' עולם שהוא מכוון כנגדה דהיינו העולם הבא.

qui est véritablement «une possession éternelle». Voir aussi Rabbeinou Ba'hya, parachat Tissa, sur le verset «Et tout le pays...», etc., «et ils en hériteront pour toujours (le'olam)» : le terme olam désigne le monde qui lui correspond, c'est-à-dire le Monde futur.

ועיין מ"ש בענין כעיר שחברה לה יחדו בד"ה אלה פקודי והוא בזכות המילה ועיין ברבות לך לך פרשה מ"ו ועיין בזח"א [בזהר חלק א] ר"פ נח ע"פ לעולם יירשו ארץ ובפ' ויחי (דף רט"ז א')

Voir aussi ce qui est écrit sur «comme une ville qui est étroitement unie», dans le discours commençant par «Voici les comptes». Cela relève du mérite de la circoncision : voir le Midrash Rabbah, Le'h Le'ha, paracha 46 ; et voir le Zohar, partie I, au début de la parachat Noa'h, sur le verset «ils hériteront de la terre pour toujours», ainsi que dans la parachat Vaye'hi (folio 216a),

ובפ' בראשית (דף נ' סע"א [סוף עמוד א]) ע"פ עד תאות גבעות עולם ור"פ וארא (כ"ב א') וזהו אם לא בריתי יומם כו'

et dans la parachat Berechit (folio 50, fin du côté a), sur le verset «jusqu'aux confins des collines éternelles», ainsi qu'au début de la parachat Vaéra (22a). Et c'est là le sens de «Si ce n'était Mon alliance de jour...», etc.,

שעל ידי זה נמשך מבחינת יומם בבחינת לילה וה"ע [וזהו ענין] חקות שמים וארץ ועמ"ש מענין פי' יומם בד"ה אדני שפתי תפתח.

car, par ce moyen, [la lumière] est attirée du niveau du «jour» vers le niveau de la «nuit» ; et c'est là le propos des «lois du ciel et de la terre». Voir aussi ce qui est écrit sur le sens de «de jour», dans le discours commençant par «Mon Seigneur, ouvre mes lèvres».

גם כי העטרה הוא בחינת יו"ד וביו"ד נברא העולם הבא. והענין כי כנען מלשון הכנעה ומלשון סוחר. קונה הכל.

De plus, la couronne (atara) est le niveau du youd, et c'est avec le youd que le Monde futur fut créé. Voici l'explication : «Canaan» vient d'un terme qui signifie soumission, ainsi que d'un terme qui signifie «marchand». «[Celui qui] acquiert tout.»

והיינו שאתעדל"ע [שאתערותא דלעילא] המעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] להיות אליך ה' נפשי אשא זהו המשיכה. ועיין ברבות וישב ר"פ פ"ו.

Cela signifie que l'éveil d'en haut qui suscite l'éveil d'en bas, afin que s'accomplisse : « Vers Toi, Havaya, j'élève mon âme » — voilà l'attraction. Voir aussi le Midrash Rabbah, Vayechev, au début de la paracha 86.

ובזח"ג [ובזהר חלק ג] פנחס (דף רמ"ט סע"ב [סוף עמוד ב]) ע"פ משכו וקחו. ועי"ז אחר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] נמשך ומתגלה אה"ר [אהבה רבה] כמ"ש בד"ה ועשית בגדי קדש. זהו ענין נתינת הכסף.

Et dans le Zohar, partie III, Pin'has (folio 249, fin du côté b), sur le verset « Tirez et prenez. » Par ce moyen, après l'éveil d'en bas, un grand amour (ahava rabba) est attiré et révélé, comme il est expliqué dans le discours commençant par « Tu feras des vêtements sacrés ». Voilà ce que signifie le don de l'argent.

והמשכה זו על ידי המילה שבה ועל ידה מתגלים ה' חסדים שמבחינת אהבה רבה מבחי' סוכ"ע בכנס"י [בכנסת ישראל] ועי"ז נקי ארץ חפץ וארץ החיים וארץ טובה: (ב) וזהו ענין ברית ותורה בברכת הארץ.

Et cette effusion s'opère par la circoncision, en laquelle et par laquelle se révèlent les cinq 'Hassadim, qui relèvent du niveau du grand amour, du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), au sein de l'Assemblée d'Israël. C'est ainsi qu'elle est appelée « terre de désir », « terre des vivants » et « bonne terre ». (2) Tel est le sens de l'alliance et de la Torah dans la bénédiction sur la terre.

כי הנה חכמה עילאה ביטול בעצם וחכמה תתאה ביטול היש. ברכה והודאה וזהו גם כן ההפרש בין ב' הלחמים

Car la 'Hokhma supérieure est une annulation de soi (bitoul) essentielle, tandis que la 'Hokhma inférieure est l'annulation du yesh (existence séparée). Bénédiction et reconnaissance. Telle est aussi la différence entre les deux pains :

כי לחם מן השמים מזון להיות חכמה עילאה אשר לא ידעון אבותיך וזהו ברכת הזן בלשון נסתר לא אתיידע מי. בחינת לא נודעתי להם.

car le « pain du ciel » est une nourriture qui permet à la 'Hokhma supérieure d'advenir, « que vos pères n'ont pas connue ». C'est là la bénédiction « Qui nourrit », formulée à la troisième personne, sous une forme cachée : « on ne sait pas qui ». C'est le niveau de « Je ne Me suis pas fait connaître à eux ».

13 וברכה שניה לחם מן הארץ ביטול היש. ולכן ברכת הארץ מתחלת כנודה לך הודאה ומסיימת בברוך.

Et la deuxième bénédiction : « le pain de la terre », l'annulation du yesh. C'est pourquoi la bénédiction de la terre commence par « Nous Te rendons grâce », une reconnaissance, et s'achève par « Béni ».

והמשכה זו מחכמה עילאה בח"ת [בחכמה תתאה] בחי' ארץ זהו ע"י ברית ותורה וכנ"ל בענין שניתנה הארץ לאברהם בזכות המילה שע"י נמשך המשכה עליונה.

Et cette émanation de la 'Hokhma supérieure vers la 'Hokhma inférieure, le niveau de la « terre », s'opère par l'alliance et la Torah, comme cela a été évoqué plus haut au sujet de la terre donnée à Avraham en récompense de la circoncision, par laquelle une émanation supérieure est attirée.

ומשה שהמין ירד בזכותו נולד מהול ע"ד ומל' ה' את לבבך עמ"ש בד"ה ראה אנכי נותן: (ג) והנה כתיב זאת בריתי אשר תשמרו.

Et Moché, grâce à qui la manne descendit, naquit circoncis, à l'image de « Havaya circonci- ra ton cœur » ; voir ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Vois, Je place [devant vous] ». (3) Or, il est écrit : « Ceci est Mon alliance que vous observerez. »

זאת בחי' נוקבא בחינת מלכות הגם שלגבי יחוי"ע [יחודא עילאה] ח"ע [חכמה עילאה] הוא בחינת מקבל כנ"ל חוזר ונעשה בחינת דבר ומשפיע לגבי בי"ע להשפיע הביטול למטה

Zot (« ceci ») est le niveau de Noukva (le féminin), le niveau de Mal'hout : bien que, par rapport à l'unité supérieure (yi'houda ila'a), à la 'Hokhma supérieure, elle soit au niveau du récepteur, comme évoqué plus haut, elle devient à son tour le niveau du masculin et du dispensateur par rapport à Béria, Yetsira et Assiya, afin de leur transmettre l'annulation de soi (bitoul) en bas.

וזוהו ואמונה כל זאת לשון נקבה וקיים עלינו לשון דבר (ועיין בזח"א [בזהר חלק א] לך צ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] ע"פ בזאת אני בוטח).

C'est pourquoi il est dit : « et tout ceci (zot) est digne de foi », au féminin, et « est établi pour nous », au masculin. (Voir aussi le Zohar, partie I, Le'h Le'ha, folio 93, fin du côté b, sur le verset « En ceci (zot) j'ai confiance ».)

וזהו ענין כופל הלשון ברייתך שחתמת בבשרנו (ועמ"ש מענין בשר סד"ה והיה מדי חדש בחדשו גבי יבוא כל בשר להשתחוות וכד"ה צו את בני ישראל את קרבני לחמי)

Et c'est là le sens de la formulation redoublée : « Ton alliance que Tu as scellée dans notre chair » (voir aussi ce qui est écrit sur le sens de « chair » à la fin du discours qui commence par « Et il arrivera, d'une nouvelle lune à l'autre », à propos de « toute chair viendra se prosterner », ainsi que dans le discours qui commence par « Ordonne aux enfants d'Israël : Mon offrande, Mon pain »),

וכן תורתך שלמדתנו (ועיין מ"ש ע"פ וכל בניך למודי הוי') והנה לחם משנה שבשבת היינו גם כן כענין ב' בחינות לחם הנ"ל

et de même : « Ta Torah que Tu nous as enseignée » (voir aussi ce qui est écrit sur le verset « Et tous tes enfants seront enseignés par Havaya »). Or, le double pain de Chabbat correspond lui aussi aux deux niveaux de pain évoqués plus haut,

כי לחם משנה זהו ענין שכינתא עילאה ושכינתא תתאה (עיין במא"א [במאורי אור] אות למ"ד סכ"א) וה"ע [וזהו

ענין] יחו"ע [יחודא עילאה] ויח"ת [יחודא תתאה] כמ"ש בד"ה שה"ש [שיר השירים] ובשבת מתחברים יחד:

car le double pain correspond à la Chekhina supérieure et à la Chekhina inférieure (voir Me'orei Or, lettre lamed, section 21), c'est-à-dire à l'unité supérieure et à l'unité inférieure (yi'houda tata'a), comme cela est expliqué dans le discours qui commence par « Le Cantique des cantiques » ; et le Chabbat, elles s'unissent.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/eikev/3/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak